

HANDVATTEN VOOR HET OPSTELLEN VAN EEN KOSTENRAMING

Rick Cleven, kostendeskundige GWW (grond/weg/waterbouw)
bij ingenieurs- en adviesbureau Kragten.

Vaak krijgt een calculator of kostendeskundige de vraag om ‘even snel’ een kostenraming te maken. Maar bij het opstellen van een kostenraming komt zoveel meer kijken dan enkel een bedrag noemen.

Een kostenraming start met een goede scopebepaling, de randvoorwaarden en de uitgangspunten voor de kostencomponenten. Vaak wordt een uitgangspuntendocument opgesteld dat niet gericht is op de daadwerkelijke kengetallen, maar op welke wijze je de kostenraming gaat opstellen en hoe je de kostentools gaat toepassen. Hierdoor weet de opdrachtgever precies wat-ie verwachten kan van de kostenraming. Dit document geeft voldoende handvatten om een herleidbare en duidelijke kostenraming op te stellen.

WAT VOORAF GAAT

Voordat gestart kan worden met het opstellen van de eenheidsprijzen en de kostenraming is het belangrijk om de hoeveelheden van het project te bepalen. Dit gaat bij de verschillende projectfases op verschillende manieren. In veel gevallen is er nog geen ontwerp beschikbaar in de vroege projectfases, dan wordt op basis van dwarsprofielen de hoeveelheden bepaald. Als er wél een ontwerp beschikbaar is, kan dit middels een pdf-programma met meetfunctie of tekenprogramma worden gedaan. Ik werk het liefst met een pdf-programma. Voornamelijk omdat ik werkzaam ben in de eerste projectfases. Daarnaast ben ik niet zo handig met

tekenprogramma's; collega's ondersteunen mij hierin. Het is daarbij van belang om grip te houden op de hoeveelheden, zodat je een gevoel krijgt van de omvang van het project. Bij de grotere projecten werken we vanaf de start met tekenprogramma's (2D en 3D), waardoor de afstemming met een tekenaar/ontwerper extra belangrijk is. Door een goede afstemming krijg je bruikbare hoeveelheden met de juiste eenheden.

Na het bepalen van de hoeveelheden, is de prijsbepaling de volgende stap. Het is belangrijk om hierbij de juiste projectomvang te hanteren. De prijsbepaling gebeurt anders in de verschillende projectfases: hoe verder in de projectfase, hoe gedetailleerder de eenheidsprijzen.

BOERENVERSTAND

Bij het opstellen van kengetallen gebruik ik eerst mijn boerenverstand. Als je ervaring hebt als calculator of kostendeskundige kun je zelf vaak een goede inschatting maken over hoe het werk wordt uitgevoerd. Deze kennis blijf je ontwikkelen door onder andere werkbezoeken in combinatie met gesprekken met directievoerders of specialisten. Soms kom je complexe en/of unieke bouwwerken tegen. Meestal is het dan niet mogelijk om te werken

**‘BIJ HET OPSTELLEN VAN KENGETALLEN
GEBRUIK IK EERST MIJN BOERENVERSTAND’**

‘DURF HULP TE VRAGEN AAN EXPERTS OF ANDERE PARTIJEN. EEN KOSTENRAMING MAAK JE IMMERS SAMEN’

met standaard kengetallen uit kostenbestanden of een online database. In deze uitzonderlijke gevallen neem ik contact op met specialisten om het vraagstuk samen op te pakken. Dat kunnen zowel leveranciers als samenwerkende partners zijn.

We verzamelen en analyseren de offertes en termijnstaten van de complexe en/of unieke bouwwerken. Ook nemen we ze op in het moederbestand kostenkengetallen. Hierdoor is het mogelijk om met parametrisch ramen een snelle kostenindicatie voor soortgelijke bouwwerken te geven. Een ideaal hulpmiddel om een kostenindicatie te geven in een vroeg stadium van een project.

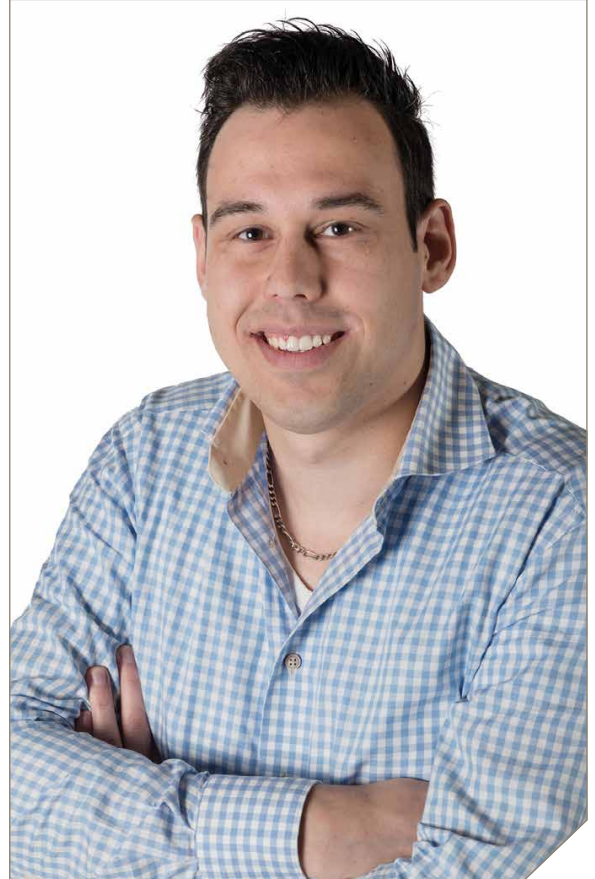
GOED MOEDERBESTAND

Bij Kragten maken we gebruik van een moederbestand kostenkengetallen, dat is opgesteld voor een bestekcalculatieprogramma. Het moederbestand kostenkengetallen wordt halfjaarlijks bijgewerkt aan de hand van nacalculatie van projecten, eenheidsprijzen van leveranciers en online database voor kosten. Ik ben voornamelijk werkzaam in de fases voor het uitvoeringsontwerp. Ik gebruik het moederbestand kostenkengetallen vaak als input voor het opstellen van kengetallen. Het liefst werk ik dan ook met mijn eigen ontwikkelde rekenmodellen. Dat werkt voor mij het makkelijkste en daardoor kan ik eenvoudiger wijzigingen doorvoeren.

SPELREGELS EENHEIDSPRIJZEN

Soms komt het voor dat projecten door uiteenlopende oorzaken stilliggen. Hierdoor kunnen de eenheidsprijzen verouderen. Het is van belang om bij de herstart van een project weer te beschikken over de actuele eenheidsprijzen. Voor het indexeren van eenheidsprijzen heb ik een aantal spelregels opgesteld:

- Eenheidsprijzen binnen 1 jaar van prijspeil worden geïndexeerd middels de indexcijfers van het CBS;
- Bij eenheidsprijzen tussen 1 jaar en 1,5 jaar wordt onderzocht wat de grootste kostendrijvers zijn in het project. Vervolgens wordt gekeken of deze bovengemiddeld zijn gestegen, in verhouding met de indexcijfers van het CBS. Is dit niet het geval, dan indexeer je op basis van de indexcijfers van het CBS. Is dit wél het geval, dan stel je nieuwe eenheidsprijzen op;
- Bij eenheidsprijzen ouder dan 1,5 jaar is het altijd van belang om de eenheidsprijzen opnieuw op te stellen.

Soms kun je niet meer uitgaan van de indexcijfers in een bepaalde periode. Neem bijvoorbeeld de afgelopen coronajaren en de oorlog in Oekraïne. Die gebeurtenissen hebben invloed op de prijzen, waardoor afwijken van de wijze van indexeren noodzaak is.

GEREEDSCHAPSKIST

De uitgangspuntennotitie geldt altijd als de start van het project. Een goed gevoel bij de omvang (hoeveelheden) en complexiteit van het project is een cruciale basis. Vervolgens is het essentieel om een gedegen kostenbestand te ontwikkelen of te bouwen. Hier begint immers een juiste bepaling van de eenheidsprijzen mee. Denk maar aan het gezegde: rubbish in, is rubbish out. Garandeer altijd de actualiteit van je eenheidsprijzen. En als laatste, maar misschien wel het belangrijkste: durf hulp te vragen aan experts of andere partijen. Een kostenraming maak je immers samen.

